

5b. Brdr. Grimm: Den gyldne nøgle

Teksten er udgivet i Grimms Samlede Eventyr, 1812.

Brdr. Grimm (Jacob Grimm (1785-1863) og Wilhelm Grimm (1786-1859)), tyske sprogforskere og folkemindesamlere. Oversat fra tysk.

Der var engang en fattig dreng, som ved vintertid, da sneen lå højt, måtte gå ud i skoven for at hente noget brænde på sin slæde. Da han havde samlet det sammen og læsset det på, ville han ikke straks gå hjem, men først tænde et bål, så han kunne varme sine forfrosne lemmer. Han skrabede sneen væk og fandt da en lille
5 guldnøgle liggende på jorden. Han tænkte nu, at hvor nøglen var, måtte låsen også være, gav sig til at grave i jorden og fandt en jernkasse. "Bare nøglen nu passede," tænkte han, "der er vist kostbare sager i kassen." Han søgte længe, uden at finde noget nøglehul, men til sidst fandt han et, der var så lille, at man knap kunne se
10 det. Han stak nøglen i, og den passede. Så drejede han den rundt, og nu må vi vente, til han har låset helt op og fået låget af, så får vi at vide, hvad for dejlige sager der lå i kassen.

5c. Peter Adolphsen: Ved Højer sluse

Teksten er fra kortprosa-samlingen Små historier 2, 2000.

Peter Adolphsen (f. 1972), dansk forfatter.

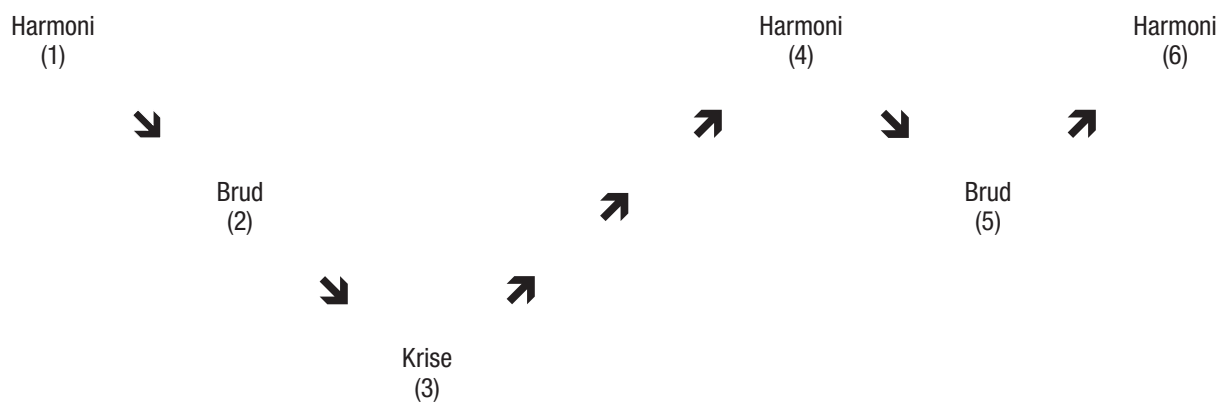
I Højer, slusebyen i den sydvestjyske marsk¹, stod, netop i det øjeblik, da havet gennembrød digerne under stormfloden i 1976, hvorved mange hundrede får druknede, en ung sønderjyde kaldet Alfred Erling Larsen, ved ovnen i det bageri, hvori han var ansat som lærling, og ville til at hænge sig. Hans ganske særlige
5 grund til at gøre sig til herre over sin egen skæbne var en kort historie: Hans forlovede, Karen Margrethe Nielsen, bagerens datter, havde samme formiddag slugt en bordtennisbold og var blevet kvalt. Han lagde løkken om halsen og strammede sig op for at sige et par sidste, velvalgte ord, men intet ville falde ham ind; han grublede længe, men ingen ord syntes værdige til at blive de sidste. Denne tøven gav
10 vandet i bageriet tid til at stige og reddede dermed hans liv.

---

¹ *marsk*: de lavtliggende, frugtbare landstrækninger med lerbund ved Vesterhavets kyster.

5d. Kontraktmodellen

Modellen stammer fra den strukturalistiske læsemetode og er udviklet af den franske litteraturforsker Algirdas Julien Greimas (1917-1992).

5e. Berettermodellen

Det er uvist, hvem der har udviklet berettermodellen, men den kan spores tilbage til Aristoteles (384-322 fvt.), der påpegede, at der, for at der kan være tale om en historie, skal være en begyndelse, en midte og en slutning.

